

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ

č. 9/2016

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze.

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

„Mausis erster Flug“ : von der Klang- zur Bewegungsgeschichte / [„Netopýr na svém prvním letu“ : od příběhu zvukového k pohybovému] / Andreas Langer, Sebastian Körber -- ger

In: Grundschulunterricht Sachunterricht -- ISSN 1865-4991 -- Roč. 63, č. Musik Sonderheft 2016 (2016), s. 5-7.

Zvukové příběhy jako zábavná forma vyučování v nižších třídách ZŠ, která rozvíjí představivost a tvořivost, umožňuje vyjádření pocitů. Rozvoj motorických schopností a koordinace i sebevědomí dětí. Příspěvek přináší metodické návody k přípravě zvukového příběhu a vytvoření jednotlivých zvuků za pomoci hudebních nástrojů jako je triangl a xylofon i dalších prostředků (proud vody, pastevní zvonec, prasknutí balónku, přejíždění hřebene po hraně dřevěné desky aj.). Zhudebnění námětů spojené s pohybovým vyjádřením.

hudební výchova ; hudební nástroj ; zvuk ; pohybový rozvoj ; základní škola ; představivost ; tvořivost ; motorika ; rozvíjení schopností ; sebedůvěra ; metodika

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451316>

2.

Život v pestounské rodině z pohledu přijatých dětí = Life in a foster family from adopted children's perspective / [] / Marie Vágnerová, Veduna Bubleová, Jana Frantíková, Alena Vávrová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 50, č. 1 (2016), s. 3-23.

Príspevek k problematice adaptácie detí prijatých do pěstounské péče v nové náhradní rodině. Cíle, metodika a výsledky kvalitativního výzkumu skupiny 20 adolescentů a mladých lidí, kteří vyrůstali v náhradní rodinné péči. Výzkum zjišťoval a analyzoval jejich vzpomínky na první kontakt s náhradními rodiči, první vzpomínky na nový domov, kdo byl pro ně z nové rodiny nejdůležitější, co oceňují na náhradních rodičích nejvíce a co jim na nich naopak vadí, jaké byly a jsou vztahy s nevlastními sourozenci, jaký vztah mají k biologickým rodičům apod. Získané poznatky mohou přispět ke zlepšení práce s náhradními rodinami.

náhradní rodina ; pěstounská péče ; zkušenost ; adaptace ; vzpomínání ; dítě ; adolescent ; mladí dospělí ; kvalitativní výzkum ; výsledek výzkumu

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451163>

3.

Towards a model for the assessment of student boredom and boredom proneness in the UK higher education context / [K modelu hodnocení nudy a náchylnosti k nude studentu v kontextu vysokého školství ve Velké Británii] / John G. Sharp, Brian Hemmings, Russell Kay -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of further and higher education -- ISSN 0309-877X -- Roč. 40, č. 5 (2016), s. 649-681.

Nuda, identifikována jako emoce studentů, je záležitostí celé řady různých formálních vzdělávacích zařízení ve Velké Británii. Přesto studium nudy, zvláště mezi vysokoškolskými studenty, zůstává zanedbanou a neprobádanou oblastí. V článku a následující předložené výzkumné literatuře jsou prezentovány podrobnosti nových výzkumných nástrojů a diagnostických pomůcek zaměřených na výzkum notorické dispozice nebo náchylnosti studentů začít se nudit v průběhu vysokoškolského studia. Studie zaručuje statistickou platnost a spolehlivost a zároveň popisuje kognitivní, afektivní a motivační komponenty výzkumu včetně chování studentů. vysoká škola ; vzdělávání ; vysokoškolské studium ; student ; nuda ; nezáměr ; odchylka v chování ; poznávací proces ; afektivita ; motivace ; chování ; psychologie chování ; psychologie osobnosti ; postoj studenta ; výzkum ; Velká Británie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451401>

4.

The effect of colour on children's cognitive performance / [Vliv barvy na kognitivní výkon dítěte] / Alice Brooker, Anna Franklin -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 86, č. 2 (June) (2016), s. 241-255.

U dospělých bylo zjištěno, že přítomnost červené barvy zhoršuje jejich kognitivní výkon ve srovnání s ostatními barvami. Prezentovaný výzkum zjišťoval, zda tato skutečnost platí i u dětí (zkoumaný vzorek: děti ve stáří 8 a 9 let). Děti řešily souhrn úkolů v přítomnosti barevného plátna, které mělo jednu z osmi vybraných barev, a podruhé v přítomnosti plátna šedivé barvy. Výkon byl testován pro každou z daných barev zvlášť v relaci k šedé a rozdíly byly srovnávány. Ukázalo se, že rozdíly při přítomnosti jednotlivých barev existují, a že výkon v přítomnosti červené je významně nižší než výkon v přítomnosti šedé barvy. Výsledek potvrdil, že barva prostředí ovlivňuje výkon dítěte, přítomnost červené směřem k horším výsledkům. Jak tato zjištění využívat ve vzdělávacím procesu.

žák ; dítě ; výkon ; řešení úloh ; barva ; působení ; srovnatelný výkon ; komparace ; Velká Británie ; věk 8-9

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451261>

5.

Promoting Students' Attention to Argumentative Reasoning Patterns / [Posílení pozornosti žáků věnované vzorcům zdůvodňování podloženého argumenty] / Andy R. Cavagnetto, Kenneth J. Kurtz -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 100, č. 4 (2016), s. 625-644.

Intervence zaměřené na argumentaci v přírodovědném vzdělávání jsou motivovány většinou názorem, že studentům chybí k argumentaci znalosti. Autoři příspěvku však vycházejí z hypotézy, že studenti potřebné znalosti mají, ale ty zůstávají skryté a nevyužité, pokud nejsou aktivovány díky vhodnému kontextu. Článek seznamuje se dvěma výzkumnými experimenty realizovanými s vysokoškolskými studenty více

oborů, jejichž cílem bylo ověřit vliv kontextu na rozpoznání vhodných argumentů, a diskutuje možné využití získaných poznatků ve výuce.

přírodovědné studium ; schopnost ; argumentace ; znalost ; student ; výuka ; experimentální výzkum

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451480>

6.

Paranoider Raum und Grenze als Grundbegriffe einer Soziologie der Exklusion

/ [Paranooidní prostor a hranice jako základní pojmy sociálního vyloučení] /

Wolfgang Jantzen -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Behindertenpädagogik : Viertejahresschrift für Behindertenpädagogik in Praxis, Forschung und Lehre und Integration Behinderten -- ISSN 0341-7301 -- Roč. 55, č. 2 (2016), s. 125-145.

Autor článku analyzuje pojmy diskutované ve školní speciální pedagogice.

„Paranooidní prostor“ jako klíčový sociálněvědný pojem, averzivní rasismus a role kolektivních emocí. Konfrontativní pedagogika jako „pavoučí síť“ ležící nad školou a domovem. Problém, jak vyznačit hranici přijatelného a nepřijatelného chování. Nutnost otevřít diskuze týkající se exkluze související se společenskými změnami, především migrací; jak reagovat na kolektivní emoce a „ideologický kolonialismus“ šířící se mediálním prostorem.

pojem ; sociální vyloučení ; diskuse ; speciální pedagogika ; role ; emoce ; konflikt ; škola ; domov ; chování ; společenská změna ; migrace ; ideologie ; kolonialismus

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451400>

7.

Literacy and language outcomes of comprehensive and developmental-

constructivist approaches to early childhood education : a systematic review / [

Gramotnost a jazykové výsledky komplexního a vývojověkonstruktivistického přístupu ke vzdělávání v raném dětství : systematický přehled] / Bette Chambers, Alan C. K. Cheung, Robert E. Slavin -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. 18, č. 2 (May 2016) (2016), s. 88-111.

Článek poskytuje systematický přehled výzkumu zaměřeného na vzdělávání v raném dětství, na efektivní přístupy schopné zlepšit gramotnost a jazykové schopnosti předškolních dětí. Intervence byla zaměřena na dvě základní kategorie: komplexní přístup, který se systematicky zaměřil na rozvoj gramotnosti dětí spolu s vlastními dětskými činnostmi, a konstruktivistický přístup, který je zaměřen pouze na vlastní aktivity dětí bez výuky. Po dobu minimálně 12 týdnů byly sledovány dvě skupiny dětí (náhodně vybrané a kontrolní skupina), které byly na stejné počáteční úrovni schopností; sledovaným měřítkem byl rozvoj gramotnosti a jazykových schopností. Lepší výsledky vykazovala skupina dětí v programu komplexně vedených činností zaměřených na dovednosti i vlastní aktivity. Menší efekt byl prokázán u konstruktivistického programu.

dítě ; rané dětství ; rané učení ; předškolní dítě ; předškolní výchova ; výchova v raném dětství ; počáteční vyučování ; gramotnost ; jazyková dovednost ; konstruktivistická pedagogika ; způsobilost ; aktivita ; komparace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451526>

8.

Freizeit als Fenster zur Inklusion : Konstruktionen von Teilhabe und Ausschluss für erwachsene, institutionalisiert lebende Menschen mit „geistiger Behinderung“ / [Volný čas jako okno do inkluze : Struktura účasti a vyloučení dospělých osob s „mentálním postižením“ žijících v institucionalizované péči] / Hendrik Trescher -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Vierteljahresschrift für Heilpädagogik und ihre Nachbargebiete : VHN -- ISSN 0017-9655 -- Roč. 85, č. 2 (2016), s. 98-111.

Autor příspěvku vychází z předpokladu, že volný čas hraje zásadní úlohu pro vytvoření prostoru pro setkávání lidí, ve kterém neexistují buď vůbec, nebo jen v omezené míře hierarchické struktury a konkurenční prostředí. Takové prostředí představuje silný potenciál pro začlenění osob s mentálním postižením. Příspěvek staví do centra pozornosti otázku, jaké příležitosti existují pro integraci lidí s mentálním postižením pro jejich začlenění do „normálních“ či „inkluzivních“ volnočasových aktivit (hudba, kulturní, sportovní, umělecké aktivity, politická a občanská angažovanost) a jaké bariéry v jednotlivých oblastech musejí překonávat.

volný čas ; dospělý ; mentálně postižený ; ústavní výchova ; participace ; integrace ; inkluzivní vzdělávání ; hudba ; kultura ; sportovní akce ; umělecká činnost ; politické chování ; občanská účast ; inkluze

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451157>

9.

Exekutívne funkcie a školský prospech = Executive functions and academic achievement / [] / Jarmila Takáčová -- slo

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 50, č. 1 (2016), s. 24-40.

Omezení žáka v oblasti poznávacích schopností, zejména exekutivních funkcí, jako jedna z častých příčin neprospívání žáka ve škole. Cíle, metody a výsledky výzkumu, který proběhl mezi žáky 5. ročníků základních škol a sledoval vztah mezi výkonem žáka v testech exekutivních funkcí, testech inteligence a jeho prospěchem v matematice a slovenském jazyce.

poznávací schopnost ; poznávací proces ; nedostatek ; nedostatečný výkon ; test ; test inteligence ; prospěch ; matematika ; slovenština ; základní škola ; výsledek výzkumu ; Slovensko ; exekutivní funkce

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451164>

10.

Evolúcia vzdelávania / [Evolution of education] / John Moravec -- slo

In: Rodina a škola : mesačník pre rodičov a učiteľov -- ISSN 0231-6463 -- Roč. 64, č. 5 (2016), s. 10-11.

Slovenský překlad inspirativního dokumentu, který byl pod názvem Manifesto 15 zveřejněn na internetu 1. ledna 2015 a který ve dvanácti bodech shrnuje, na co by se měly orientovat vzdělávací systémy současnosti, aby výsledky vzdělávání mohly sloužit pro budoucnost. Upřednostňuje např. horizontální modely učení před tradičním hierarchickým modelem ve vztahu učitel-žák, zabývá se rolí technologií ve vzdělávání, klade důraz na tvořivost a představitost, vyzdvihuje kulturu důvěry ve školách a učících se komunitách.

koncepce ; vzdělávání ; budoucnost ; školská reforma ; učení ; tvořivost ; inovace ve vzdělávání ; vzdělávací technologie ; důvěra ; klima školy ; Manifesto 15

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451239>

11.

Coaching für Lehrerinnen und Lehrer : Hilfen zur individuellen Lösung berufsspezifischer Probleme /

[Koučování pro učitele : pomoc pro individuální řešení specifických problémů v zaměstnání] / Hans-Peter Meyer -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Pädagogik -- ISSN 0933-422X -- Roč. 68, č. 7-8 (2016), s. 10-13.

Koučování či individuální supervize jsou zatím v učitelském povolání málo využívány. Odborníci na koučink a supervizi zdůvodňují, proč využívat jejich profesní pomoc, a v jakých oblastech mohou být učitelům nápomocni. Objasnění vztahu mezi koučem (supervizorem) a "koučovaným" klientem. Rady, jak poznat kvalifikovaného kouče (supervizora). Příklady otázek, které kouči pomáhají řešit (kolik nedisciplinovanosti mohu ve třídě tolerovat a kdy už musím zasáhnout, jakou kritiku mám a jakou nemám přijmout od svých kolegů aj.).

koučování ; kontrola výkonu ; učitel ; zaměstnání ; pedagogické povolání ; pomoc ; kvalifikace ; vztah učitel-žák ; supervize

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451404>

12.

Big fish in big ponds : contrast and assimilation effect on math and verbal self-concepts od students in withinschool gifted tracks / [Velké ryby v malých rybnících : efekt kontrastu a asimilace v sebepercepci výborných studentů v matematice a verbálním prostředí v běžných i speciálních třídách pro nadané] / Julia Herrmann, Isabelle Schmidt, Ursula Kessels, Franzis Preckel -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: British journal of educational psychology -- ISSN 0007-0998 -- Roč. 86, č. 2 (June) (2016), s. 222-240.

Článek se zabývá efektem známým jako "velká ryba - malý rybník", tj. sebepercepcí nadaného žáka ve třídě s průměrnými či špatnými školními výsledky. Přestože tento efekt je už dostatečně zdokumentován, některé otázky stále zůstávají. Je to např. negativní vztah mezi výsledky třídy a asimilací dobrého žáka do jejího kolektivu. Tím se zabývá v několika aspektech (matematika, verbální sféra) studie

prezentovaná v tomto článku. Vzorkem bylo více než 1300 žáků pátých ročníků běžných tříd i tříd pro nadané žáky v Německu. Výsledky studie v přehledných tabulkách.

nadaný ; třída ; prospěch ; adaptace ; vztahy mezi vrstevníky ; žák ; výzkum ; SRN ; ročník 5

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451250>

13.

Assessing School Turnaround : Evidence from Ohio / [Hodnocení obratu školy k lepšímu : důkazy z Ohia] / Daniel Player, Veronica Katz -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 116, č. 4 (2015/2016), s. 675-698.

Přestože školská politika v USA se v minulých letech soustavně věnovala řešení situace škol se slabými výsledky vzdělávání (programy No Child Left Behind a School Improvement Grant), existuje doposud jen málo empirických důkazů o efektivitě těchto programů. Článek přináší výsledky výzkumu realizovaného ve 20 základních školách ve státě Ohio, dlouhodobě bojujících se slabým prospěchem svých žáků, které se zapojily do programů zaměřených na zlepšení výsledků vzdělávání. Ukázalo se, že k výraznému zlepšení prospěchu žáků došlo po dvou letech zapojení do programu a přetrvalo i v následujících dvou letech.

efektivnost vzdělávání ; základní škola ; vzdělávací program ; zlepšení ; prospěch ; žák ; školská politika ; výsledek výzkumu ; USA ; Ohio ; výsledky vzdělávání

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451594>

14.

ADHD v historickom kontexte a jeho súčasná podoba = ADHD in the historical context and its contemporary shape / [] / Stanislava Batunová -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Psychológia a patopsychológia dieťaťa -- ISSN 0555-5574 -- Roč. 50, č. 1 (2016), s. 52-60.

Přehled o historickém vývoji pojmu a diagnózy ADHD a jeho aktuální vymezení z roku 2013, které uvádí diagnostická kritéria a symptomy poruch pozornosti, hyperaktivity a impulzivity související s touto diagnózou.

ADHD ; pojem ; diagnóza ; historické hledisko ; nepozornost ; hyperaktivita ; vznětlivost ; projev

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451170>

15.

"Why all of a sudden do we need to teach fundamental British values?" : a critical investigation of religious education student teacher positioning within a policy discourse of discipline and control / ["Proč najednou musíme vyučovat základní britské hodnoty?" : kritický pohled na to, jak výuka náboženství zavléká studenty učitelství do politické debaty o disciplíně a kontrole] / Francis Farrell -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 42, č. 3 (2016), s. 280-297.

Studie, ve které odpovídalo 11 studentů učitelství pro náboženskou výchovu v Británii na otázky o výuce základních britských hodnot zavedené v r. 2012 vládou. Názory na terorismus, jeho vztah k islámu, nové trendy ve vyučování. Názor konzervativců - evropské a islámské hodnoty jsou i z hlediska historického nesrovnatelné.

Pokyn školám - chránit žáky před angažovaností v terorismu. Ukázky z rozhovorů se studenty o britské identitě. Diskuze o výsledcích studie. Monotematické číslo časopisu a výuce britských hodnot ve Velké Británii. student učitelství ; náboženská výchova ; islám ; hodnota ; hodnotový systém ; terorismus ; výuka ; vládní politika ; konzervatismus ; Velká Británie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/451424>